

การเมืองภาค

ฉะนั้นคติที่ว่า
ความถูกต้องคืออำนาจ
มิใช่อำนาจคือความถูกต้อง
ก็คืออุดมการณ์ของภาคใต้
ซึ่งแพร่ไปยังส โขทัยโดยทางพุทธศาสนา
นิกายเถรวาท
คตินี้อยู่ได้ไม่นาน
ก็หวนกลับไปรับวัฒนธรรม
จากราชสำนักเขมร

* บทความชิ้นนี้ ทางกองบรรณาธิการได้แปลจากงานของผู้เขียน
เสนอต่อที่ประชุมสัมมนาของ ASIAN ASSOCIATION ซึ่งได้จัดให้มีขึ้น ในวันที่ 31 เดือน
มีนาคม พ.ศ.2522 ที่ LOS ANGELES สหรัฐอเมริกา

ภคกร อองภาคไต

โดย สุรินทร์ พิศสุวรรณ

หัวเรื่องของเอกสารฉบับนี้ มาจากชื่อหนังสือของศาสตราจารย์พอล วีทลีย์ (Paul Wheatley's) เรื่อง The Golden Khersonese ตีพิมพ์ปี 1961 เป็นเรื่องประวัติศาสตร์แถบ "คาบสมุทรบูคาเรต ซึ่งเป็นป่าเขา อยู่บริเวณปลายสุดของแผ่นดินใหญ่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้านหมู่เกาะอินเดียนตะวันออก" คาบสมุทรนี้ปัจจุบันเป็นดินแดนภาคใต้ของประเทศไทย แม้ว่าดินแดนแถบนี้จะอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งบนบกและในทะเล แต่ก็ยังห่างไกลจากความเป็นแหลมทอง หรือดินแดนอันสันติ แท้จริงแล้วกลับเป็นบริเวณที่มีปัญหามากที่สุดบริเวณหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ปัจจุบัน

บทความนี้มุ่งพิจารณาสิ่งที่อาจเป็นสาเหตุของการเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาล ซึ่งปรากฏในลักษณะต่างๆ นับตั้งแต่การ ก่อการร้ายของฝ่ายคอมมิวนิสต์ การลุกขึ้นสู้ของชาวนา ขบวนการแบ่งแยกดินแดน ตลอดจนปัญหาทั่วๆ ไปทางด้านกฎหมายและกฎข้อบังคับต่างๆ ที่รัฐบาลในกรุงเทพฯ ต้องเผชิญอยู่ทุกวันนี้ การอธิบายถึงสาเหตุของความกระด้างกระเดื่องในภาคใต้ที่มีอยู่นั้นโดยทั่วไปยังผิวเผินและยังไม่ครอบคลุมพอ คำอธิบายตามแบบราชการ ก็มักจะ เป็นแบบที่พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ผู้บัญชาการทหารบก

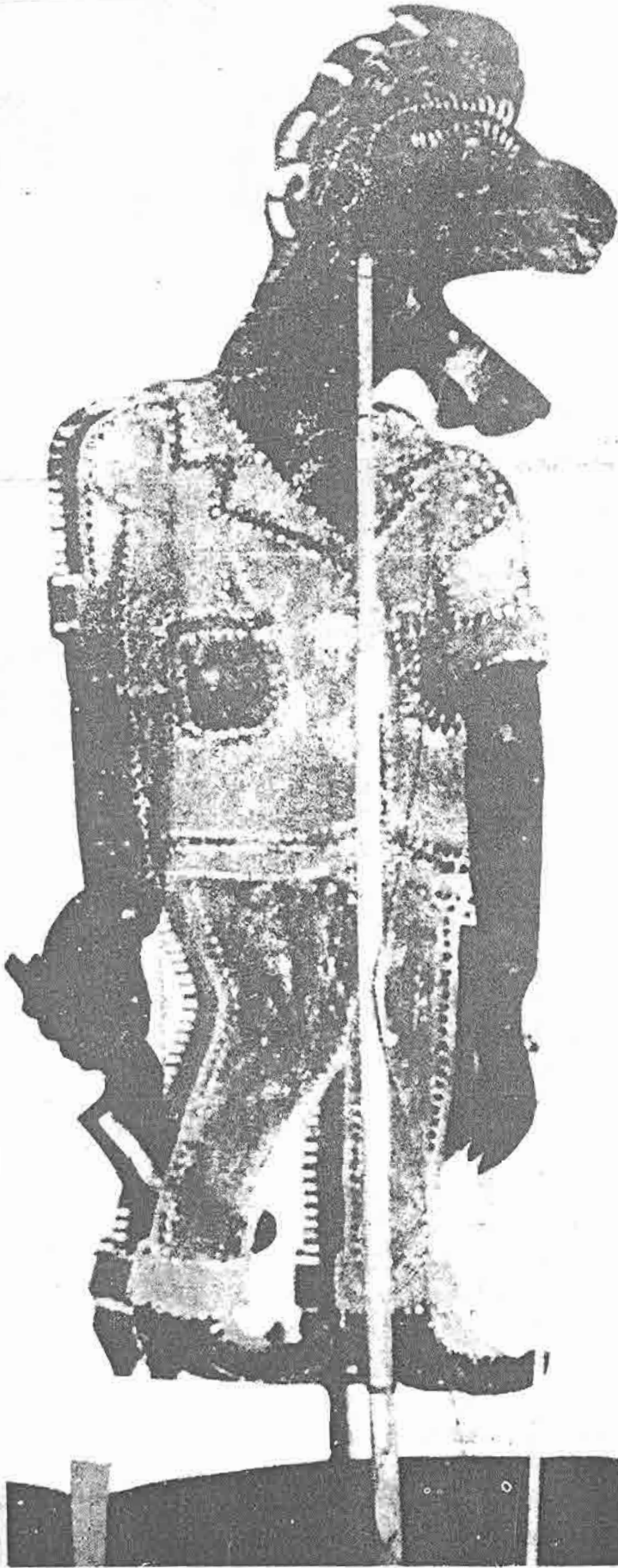
(ซึ่งเป็นคนภาคใต้ด้วย) กล่าวคือ "คนใต้ซึ่งเป็นคนมีอันจะกิน กลายมาเป็นผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ เพราะไม่พอใจพวกข้าราชการที่ไม่ให้ความยุติธรรม เขาเลือกที่จะหนีเข้าป่ามากกว่าจะโดนการเอาเปรียบ และถูกกดขี่" (มติชน, 26 มกราคม 2522) เมื่อมาพิจารณาระบบข้าราชการไทย ซึ่งเป็นระบบที่รวมอำนาจไว้ที่เมืองหลวง และข้าราชการก็หมุนเวียนไปอยู่จังหวัดต่างๆ เราอาจจะฉงนว่าเหตุใดคนในภาคอื่น ๆ จึงไม่หนีเข้าป่าเมื่อต้องเผชิญกับข้าราชการชุดเดียวกัน

คำอธิบายที่ต่างออกไปเกี่ยวกับสาเหตุของการก่อการร้ายในภาคใต้ "รวงข้าว" เขียนไว้ในหนังสือ Inprecor (12 พฤษภาคม 2520) ว่า ภูมิภาคของประเทศของภาคใต้มีลักษณะเฉพาะ เหมาะกับการก่อการบ่อนทำลายรัฐบาล "เทือกเขาบรรทัดซึ่งทอดยาวตลอดเหนือจดใต้ของภาคใต้ เป็นแหล่งน้ำและครอบคลุมพื้นที่ป่าเขาที่ขีบ เหมาะแก่การสู้รบแบบกองโจร เทือกเขานี้เองที่มีการปฏิบัติการทางทหารมาก เช่น ในเขตอำเภอเวียงสระและนาสารของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในอำเภอฉวาง พิกุน และท่าศาลา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และเขตอื่น ๆ ที่ต่อลงไปทางใต้ เทือกเขาบรรทัดนี้ทอดกั้นจังหวัดตรังและพัทลุงให้ขาดจากกัน" (Turton

et al.) 1978 หน้า 188) แต่คำอธิบายเหล่านี้ก็มีได้ซีให้เห็นชัดว่าเหตุใดการก่อการร้ายในภาคใต้จึงรุนแรงผิดปกติกับในภาคเหนือ ทั้งที่สภาพทางภูมิศาสตร์ในภาคเหนือก็อำนวยให้พอ ๆ กัน

คำอธิบายเกี่ยวกับความกระด้างกระเดื่องของคนใต้มักจะเห็นว่า คนใต้เป็นคนหัวแข็ง (หัวหมอบ) ลักษณะเฉพาะนี้คนใต้ถือเป็นข้อเด่นอันควรภูมิใจ คำว่าหัวหมอบนี้ตามคำ หมายถึงการว่ากันไป ตามตัวบทกฎหมาย หากได้มีการตกลงกันเป็นหลัก การแล้ว เป็นที่รู้กันดีว่า คนใต้นั้นมักจะยึดมั่นไปตามหลักการของตน และจะไม่ยอมโอนอ่อนเป็นอันขาด ฉะนั้นข้อขัดแย้งระหว่างข้าราชการและประชาชนในภาคใต้ จึงมีมากกว่าในภาคอื่น ๆ กรณีที่คนเหนืออาจจะยอมต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมือง คนใต้กลับจะสู้ไปจนถึงที่สุด เมื่อตั้งเป็นหลักเกณฑ์ว่าอะไรถูกอะไรผิดแน่ ๆ จะได้เป็นแนวทางปฏิบัติในอนาคตที่ดีที่ขึ้นชื่อที่สุดคดีหนึ่งคือคดีนายบุญศรี จังหวัดนครศรีธรรมราช นายบุญศรีไม่ยอมรับคำพิพากษาของศาล

คำอุทธรณ์ที่นายบุญศรียื่นต่อรัชกาลที่ 1 เป็นคดีมีชื่อและนำมาซึ่งการปรับปรุงกฎหมายที่สืบทอดมาจากอยุธยาในปีพ.ศ.2348 นายคลอเวงค์ (Klaus Wenk) ได้บรรยายถึงคดีนี้ว่า

“นายบุญศรีผู้เป็นโจทก์ ร้องเรียนว่า การขอหย่าของอำแดงภรรยาของเขาซึ่งศาลอนุญาตนั้น ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้เพราะคำพิพากษาเป็นไปตามข้อเท็จจริงภายหลัง ตามกฎหมายปี พ.ศ.2347 หญิงที่แต่งงานแล้ว อาจขอหย่าเมื่อใดก็ได้ โดยได้รับทรัพย์สินก่อนแต่งของตนคืนทั้งหมด แต่สามีก็อาจขอหย่าได้เช่นกัน หากภรามีชู้ ในกรณีนี้ สามีจะได้รับทรัพย์สินของภรรยาทั้งหมด ในกรณี นายบุญศรี ภรรยาของเขาเป็นผู้ขอหย่า ทั้งที่ตัว ภรรยาเองเป็นฝ่ายมีชู้ และยิ่งไปกว่านั้นก็คือ เป็นชู้ กับผู้พิพากษาคณะหนึ่ง ซึ่งพิพากษาให้หย่าขาดจากกันได้ ด้วยเหตุที่เกิดความไม่ชอบธรรมเช่นนี้ นายบุญศรีจึงร้องว่า แม้เขาจะไม่ใช่มุขฉ้อ ก็ขอให้ ภรรยาหย่าขาดไป โดยจัดการเรื่องทรัพย์สินไปตาม ที่ควร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเห็น ด้วยกับความเห็นของโจทก์ ว่าทำผิดสิ้นไม่ยุติธรรม จึง ทรงมีพระราชบัญชา ให้นำตัวบทกฎหมายที่มีอยู่ 3 ฉบับ (คือที่ศาล ที่พระบรมมหาราชวัง และที่ ท้องพระโรงสำหรับเสนาบดี) มาเปรียบเทียบกับ กฎหมายทั้ง 3 ฉบับนี้มีข้อความเช่นเดียวกัน คือ เป็นไปตามคำพิพากษาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น พระ บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทรงมีพระบรมราชโอง การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบกฎหมายทั้ง หมดและแก้ไขเสียใหม่” (Wenk, 1968 หน้า 35-36)

ลักษณะ “หัวแข็ง” และมุ่งมั่นตามตัวบท กฎหมายเช่นนี้เอง ที่ว่ากันว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้ สถานการณ์ในภาคใต้เลวร้ายลงทุกวัน แต่ข้อนี้ไม่ อาจอธิบายให้เห็นชัดว่า เหตุใดคนถิ่นนี้จึงมีลักษณะ เช่นนี้มากผิดประหลาดกว่าชาวไทยอื่น ๆ

บทความฉบับนี้มุ่งจะค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิหลัง ทางเชื้อชาติ สังคมและวัฒนธรรม ความเป็นมาทาง ประวัติศาสตร์และตัวการทางศาสนาที่มีส่วนสำคัญ อันก่อให้เกิดความไม่สงบในภาคใต้ของประเทศไทย ผู้เขียนตั้งข้อสมมติฐานไว้ว่า สิ่งซึ่งทำให้ชาวใต้ ผิดไปจากชาวไทยภาคอื่น ๆ และมักจะทำให้มีปฏิกิริยา ตอบโต้การกระทำอันไม่ยุติธรรมของข้าราชการ ก็คือ สาเหตุทั้งสามประการข้างต้น ซึ่งเมื่อนำมารวม เข้าด้วยกันแล้วอาจช่วยอธิบายให้เข้าใจถึงรากฐาน แห่งความขัดแย้งในภาคใต้ได้

ภูมิ ศาสตร์

ณ ได้มี ลี วิจิตรว ตาม ธิ ลักษณะ ก็คือ ชัด ค บุคคล พระบาท ไทย เรียกช ซึ่งอยู่ใ เรียกอ (Keye) ซึ่งเป็น พยายาม กระที่ แม่สีล อันที่จ ลัทธิ

สงคร ที่จะล แต่สม และเ วัฒนธรรม รัฐบาล เป็นจ ฝึกฤ วรรณ เลือก และ เมธิ มาณ (Ge) ละติ ธรรม เสร มา นี ผลดี กัน

ภูมิหลังด้านเชื้อชาติ ศาสนา และ วัฒนธรรม

ผู้รู้หลายท่านเคยชี้ให้เห็นว่า สังคมไทยนั้น มิได้มีลักษณะเหมือนกันทุกคน (นำศิริชัย และ วิจิตรวาทการ 1973 และ Phillips 1973) อย่างไรก็ตาม มิได้มีผู้พยายามจะแก้ภาพพจน์ที่ว่า ชาตินิยมมีลักษณะเหมือนกันทุกคน นโยบายของรัฐบาลไทยก็คือ พยายามเน้นว่าชาติไทยมีเอกลักษณ์ร่วมเด่นชัด ความแตกต่างของคนในภูมิภาคต่างๆ ก็ดี ของบุคคลต่างเชื้อชาติก็ดี มักถูกเก็บกลไว้ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณ ภูมิจิตธรรม เป็นบิดาแห่งประวัติศาสตร์ไทย ได้ทรงกำหนดเป็นนโยบายไว้ที่เดียวว่า ควรเรียกชาวอีสานซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชาวลาว ซึ่งอยู่อีกฝั่งโขงว่า "ชาวไทยล้านช้าง" แทนที่จะเรียกอย่างที่ยอมรับกันทั่วไปว่า "ไทยลาว" (Keyes, 1969) ในสมัยจอมพลป.พิบูลสงคราม ซึ่งเป็นสมัยเผยแพร่ "วัฒนธรรม" นั้น ได้มีความพยายามที่จะเผยแพร่วัฒนธรรมภาคกลางออกไป จนกระทั่งถือกันว่า การแต่งกาย ภาษา อาหาร และ แม้ศิลปะแบบกรุงเทพฯ เป็นลักษณะวัฒนธรรมไทย อันที่จริงแล้วปรากฏการณ์ครั้งนั้น น่าจะเรียกว่า ลัทธิ "กรุงเทพฯนิยม" มากกว่า "ชาติไทยนิยม"

การกระทำดังกล่าวของจอมพล ป. พิบูลสงคราม อันที่จริงแล้วก็เป็นการสืบทอดความพยายามที่จะสร้างรัฐบาลกลางให้เข้มแข็ง ซึ่งได้เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 อานาจปกครองตนเองทั้งเต็มที และเพียงกึ่ง รวมทั้งเอกลักษณ์ทางการเมือง วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ถูกกลืนเข้าสู่ร่มเงาของรัฐบาลกลาง ซึ่งนับแต่จะแผ่ขยายออกไป นับได้ว่าเป็นจักรวรรดินิยมภายในประเทศ (Birch, 1978, ก็กฤทธิ, บางกอกโพสต์ 18 มีนาคม 1979)

แม้จนทุกวันนี้รัฐบาลกลางก็ยังไม่ยอมรับว่า วรรณกรรมของเพลงชาติไทยที่ว่า "ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย" นั้น ไม่ตรงกับความจริง และก็มีข้อคลุมคืดที่ฟังมุ่งหวัง ประเทศไทยต้องเผชิญกับความแตกแยก และอย่างที่ Geertz นักมานุษยวิทยาที่มีชื่อเสียงเรียกว่า "ความรู้สึกพื้นฐาน" (Geertz, 1963) ซึ่งกลุ่มคนแต่ละเชื้อชาติ ในแต่ละถิ่นพยายามที่จะหาเอกลักษณ์และชุมชนวัฒนธรรมของคนให้ฟื้นขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง สภาวะทางเศรษฐกิจและการเมืองในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา นี้ ได้เปลี่ยนแปลงไปมากเสียจนไม่ก่อให้เกิดผลดีอันใดที่จะให้แต่ละกลุ่มเชื้อชาติมารวมสัมพันธ์กัน หรือมายอมอ่อนน้อมต่อรัฐบาลกลาง ดังจะ

เห็นได้จากที่ศาสตราจารย์โดนัลด์ แอล. ฮอโรวิทซ์ (Donald L. Horowitz, 1977) ได้กล่าวไว้ว่า "กลุ่มชนชาติต่าง ๆ มักจะรวมกับชนกลุ่มอื่นหรือไม่ก็แยกตัวออกไปจากกลุ่มอื่น ๆ ที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งมาก่อน เมื่อความเปลี่ยนแปลงทางอันนี้เกิดขึ้น ก็มักจะมีขบวนการทางวัฒนธรรมเกิดขึ้นมา เพื่อที่จะช่วยส่งเสริมความเปลี่ยนแปลงนั้น หรือทำให้ความเปลี่ยนแปลงนั้นช้าลง กระบวนการทางวัฒนธรรมเหล่านี้ อาจมีได้ทั้งที่เป็นวรรณกรรม ศาสนา การฟื้นฟูทางประวัติศาสตร์ หรือแม้ "ลัทธิวิกฤตการณ์" (Crisis Cults) รูปแบบของกระบวนการทั้งหลายนี้ก็มีความสัมพันธ์กับความเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น หากสมาชิกในกลุ่มชนนั้นเกรงว่ากลุ่มย่อยจะแยกตัวออกไป ก็มัก

พยายามเน้นนิทานโบราณที่มีต้นตอร่วมกัน แต่หากกลุ่มชนเชื้อชาติหนึ่งกำลังถูกกลืนเข้ากับอีกกลุ่มหนึ่ง ปฏิบัติกรร่วมกันก็จะเกิดขึ้นก็คือ การเน้นลักษณะเด่นเฉพาะทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของตน ขบวนการประเภทหลังนี้ มักจะกลายมาเป็นการแบ่งแยกทางการเมือง และความรุนแรงเพื่อแยกตัวออกมา" (หน้า ๑)

โดยทั่วไปมักจะมองกันว่าประชาชนในคาบสมุทรทางใต้ของประเทศไทยประกอบด้วยชนสองกลุ่ม คือไทยพุทธและไทยมุสลิม ความจริงที่ว่าชาวมุสลิมส่วนใหญ่มีเชื้อสายมาเลย์ มักจะถูกละเลยไปเสีย โดยหวังว่าจะช่วยให้ประเทศรวมกันได้ แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ฉะนั้นคำว่า "ไทยมุสลิม" ก็เปรียบได้กับ "ไทยล้านช้าง" ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณบัญญัติขึ้นเพื่อเรียกประชาชนที่พูดภาษาลาวในภาคอีสาน เราจะกล่าวถึงปัญหาพิเศษเกี่ยวกับคนมาเลย์ในภาคใต้ของประเทศไทยในตอนท้ายของเอกสารฉบับนี้ ในตอนแรกนี้จะกล่าวถึงเฉพาะชาวไทยพุทธที่อยู่ภาคใต้ ซึ่งก็มีลักษณะเด่น

ต่างไปจากคนไทยภาคอื่น ๆ การละเลยความจริงข้อนี้ ได้ก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างข้าราชการจากภาคกลาง และคนท้องถิ่นเสมอมา

ผู้รู้หลายคนได้ตระหนักถึงลักษณะเฉพาะของชาวไทยภาคใต้ ศาสตราจารย์ฮาโรลด์ อี. สมิธ (Harold E. Smith) ได้ให้คำจำกัดความ ในพจนานุกรมประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยไว้ดังนี้ "คนไทยปักษ์ใต้ : คนไทยปักษ์ใต้เป็นกลุ่มชนชาติไทย อาศัยอยู่ในคาบสมุทรนี้ ตลอดบริเวณคอคอดกระ มีประชากรประมาณ 1.5 ล้านคน ในปีพ.ศ. 2513 ลักษณะเชื้อชาติของชนกลุ่มนี้ เชื่อว่ามีส่วนผสมระหว่างคนไทย และชนชาติอื่น ๆ (ที่ไม่ใช่ไทย) ที่อยู่ในแถบนี้ รวมทั้งมาเลย์และคนเชื้อสายนิกริโต (Negro) เช่นเดียวกับคนมาเลย์

ในแถบนี้ คนไทยภาคใต้มีอาชีพปลูกยางพารา กรีดยาง การประมง ปลูกข้าว เลี้ยงสัตว์ ภาษามลายูของเขาคือภาษาปักษ์ใต้"

ซีเดนฟาเดน (Seidenfaden, 1958) เชื่อว่าในบรรดาคนไทยนั้น คนไทยปักษ์ใต้ผสมกลมกลืนกับคนพื้นเมืองเดิม ซึ่งถูกคนไทยที่ลงมาจากขุนานปกครอง ซีเดนฟาเดนถึงกับเรียกคนไทยภาคใต้ว่า "คนมาเลย์ที่กลายเป็นไทย" ชาวไทยใต้ที่แยกออกไปจากกลุ่มคนไทยในที่ราบภาคกลาง ซึ่งพูดภาษาไทยมาตรฐาน หรือภาษาสยามและแยกออกไปจากคนไทยโยนทางเหนือ และไทยโคราช หรือพวกลาวกวนภาคอีสาน (Seidenfaden, 1958 หน้า 106) ไทยปักษ์ใต้มีภาษาพื้นเมืองของตนมีรูปแบบศิลปะของตน มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์เฉพาะของตน ซึ่งเรื่องนี้จะป็นหัวข้อในบทความต่อไป คนไทยใต้ส่วนใหญ่ มีลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม ตลอดจนค่านิยมทางการเมือง ที่เหมือนคนไทยกรุงเทพฯน้อยมาก

นอกจากประชากรกลุ่มใหญ่นี้แล้ว คาบสมุทร

นี่ยังเป็นที่อยู่ของชนกลุ่มย่อยอีกหลายกลุ่มที่ถูกทำให้กลายเป็นไทย หากพิจารณาในแง่การเมืองภาคใต้ปัจจุบันนี้ ชนกลุ่มย่อยเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะมีส่วนในการปฏิบัติการโค่นล้มรัฐบาล ซึ่งเป็นขบวนการที่อยู่ในอาณาเขตของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) นอกจากนี้คนเหล่านี้ยังมีความรู้สึกไวต่อการข่มขู่ ความยุติธรรม และการกดขี่ของทางการ ความคิดเกี่ยวกับรัฐหรือชาติ หรือแม้กระทั่งประเทศสำหรับพวกเขาแล้ว เป็นเพียงนามธรรมที่ยังรับหรือเข้าใจไม่ได้ ในขณะที่วัฒนธรรมของตนกำลังถูกคุกคาม และวัฒนธรรมกรุงเทพฯ ที่จัดว่าแรงกว่าก็ถูประหลาดและชั่วร้าย ประชาชนกลุ่มนี้จึงรู้สึกขาดความมั่นคงและที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ความไม่พึงพอใจ และความขมขื่นนี้เองที่เป็นเสมือนขบวนการให้ พคท. ได้จุดไฟให้โชติช่วงขึ้น

ชนสองกลุ่มที่เราอาจจะกล่าวถึงได้ คือชาวทะเลริมฝั่งตะวันตกนับตั้งแต่จังหวัดระนองลงมาจนถึงจังหวัดสตูล ซึ่งอยู่ในเขตแดนไทย-มาเลเซีย และชนเชื้อสายนิกริโต (Nigritos) ซึ่งอยู่แถบเทือกเขาบรรทัด ตั้งแต่จังหวัดสุราษฎร์ธานีตลอดมาจนถึงยะลา และนราธิวาส นำประหลาดที่เรื่องราวเกี่ยวกับคนกลุ่มนี้เป็นที่รู้จักกันน้อยมาก ทั้งที่บริเวณที่คนกลุ่มนี้อาศัยอยู่นั้น เป็นแถบที่มีเหตุการณ์รุนแรงที่สุดในปัจจุบันนั่นคือ จังหวัดกระบี่ พัทลุง ตรัง สตูล ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส เขาเหล่านี้มิได้เป็นทั้งคนมุสลิมและคนไทย และได้รับการปฏิบัติต่ออย่างดูหมิ่นจากข้าราชการของรัฐบาลกลาง

คนพวกนี้มีลักษณะ "กระด้างและดุร้าย" และไม่เข้ามารวมกับสังคมไทย เบอร์นาทซิก (Bernatzik) เคยเขียนเกี่ยวกับ "การตั้งอาณานิคมในหมู่คนที่ยังไม่เจริญ" และได้แสดงให้เห็นว่า พวกชาวทะเลเผ่าโมเคนส์ (Mokens) นั้นไม่ไว้วางใจเจ้าหน้าที่บ้านเมืองมากเพียงใด (JSS, 1939) มีเอกสารเกี่ยวกับพื้นอารมณ์และจิตใจของคนพวกนี้ที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่าดังนี้

"สำหรับพวกโมเคน (Moken) และอูรักลาอวย (Urak lawoi) (คำภาษามาเลย์แปลว่าชาวทะเล) สิ่งสำคัญที่ขัดขวางความเจริญก็คือการที่พวกเขามองตนเองว่าเป็นคนยากจน (Urok-haljo) จริงอยู่พวกเขาเหล่านี้ยากจนแต่เป็นที่น่าเสียใจที่เขาคิดว่าความยากจนเป็นสิ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ (คนไทยแต่เดิมถือว่าพวกนี้เป็น "เปรต" ผู้ถูกลงโทษให้ต้องทุกข์ทรมาน ทั้งนี้เพราะผลบาปนี้ได้กระทำไว้ในชาติก่อน ทั้งนี้เขาอาจจะทำให้ชะตาของตนดีขึ้นได้ การมองตนเองเช่นนี้ยังฝังอยู่ในจิตใจ ในเดือนตุลาคมเมื่อชาวพุทธไปวัด เพื่อทำบุญให้วิญญาณของผู้ที่

ล่วงลับไปแล้ว พวกโมเคน, โมกเสน และอูรักลาอวยก็จะไปรับส่วนบุญที่วัด ปัจจุบันพวกนี้เป็นอยู่ตามวัด ในจังหวัดใกล้เคียงที่ไม่มีคนรู้จักหรือจำได้ (Hogon, J S S, 1972 หน้า 223)

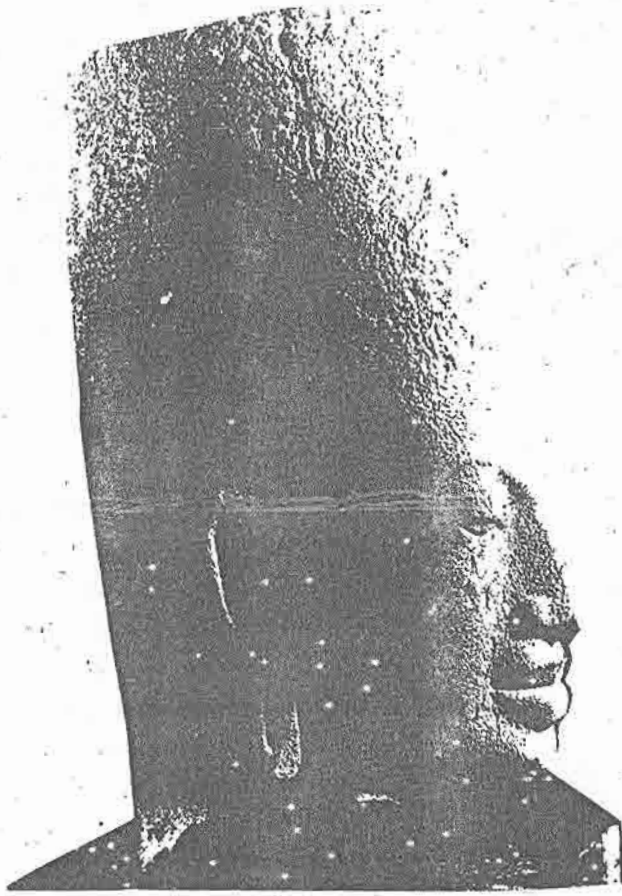
คนที่รู้สึกอับอายไม่ชอบดูหมิ่นเหล่านี้เอง ที่ตัดสินใจเข้าร่วมขบวนการปลดแอกเหตุการณ์ตามชายฝั่งทะเลจังหวัดพังงา กระบี ตรัง และสตูล มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับพวกประชาชนชั้นสอง ซึ่งยังป่าเถื่อน เข้าร่วมกับสังคมไทยก็ไม่เต็มที่ และยังถูกกีดกันอยู่ครั้ง ๆ กลาง ๆ เหล่านี้

สำหรับพวกนิกริโต (Nigritos) และพรรคพวกของเขาในแถบภาคใต้ของไทยนั้น แบ่งออกได้เป็นสองกลุ่มย่อย บรานด์ท์ (Brandt) กล่าวว่าพวกตองกา (Tonga) ซึ่งอยู่บริเวณเทือกเขาบรรทัด ซึ่งแบ่งเขตจังหวัดตรัง และพัทลุง และพวกเค็นเซีย (Kensiu) ในยะลา และพวกยะฮาย (Johai) ในนราธิวาส (พวกนิกริโตนี้พวกคนไทยภาคกลางเป็นเสมือนของประหลาดและได้จารึกเรื่องของพวกเขา

เงาะในบทละครเรื่อง "เงาะป่า" ซึ่งว่าด้วยความเขลาของคนป่าเดือนเหล่านี้ และความรู้สึกตื่นเต้นกับวัฒนธรรมเมืองภาคกลาง)

อย่างไรก็ตามปัจจุบันนี้มีพวกเงาะอยู่ไม่มากนัก แต่พวกลูกหลานของเขา ซึ่งเกิดจากการแต่งงานข้ามเชื้อชาติมีอยู่เป็นจำนวนมาก พวกเงาะนี้แท้ที่จริงแล้ว ก็คือบรรพบุรุษของคนไทยปักษ์ใต้บางส่วนดั้งเดิมที่สมิทและซีเดนฟาเดน กล่าวพาดพิงถึงในหนังสือของเขา นั่นเอง ลักษณะวัฒนธรรมค่านิยมทางสังคม ความเชื่อ นิทาน ตลอดจนพิธีกรรมของเขา ยังคงเป็นที่ยอมรับยกย่องในหมู่คนได้จำนวนมากไม่น้อย เราน่าจะเข้าใจได้ดีทีเดียวว่าเหตุใดคนเหล่านี้จึงรู้สึกไม่ไว้วางใจและเกลียดชังข้าราชการ และแยกตัวออกมา ไม่น่าสงสัยเลยว่าจะเหตุใด ตรัง พัทลุง และสตูล จึงเป็นจังหวัดที่มีเหตุการณ์รุนแรงที่สุดในภาคใต้

วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์

เฮอร์เบิร์ต พี. ฟิลลิปส์ (Herbert P Phillips) ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า หลักการอันหนึ่งของการศึกษาของอเมริกันเกี่ยวกับประเทศก็คือ "การศึกษาด้วยความชื่นชมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสังคมไทย" ด้วยเหตุที่ประวัติศาสตร์ไทย ก็คือประวัติศาสตร์ของกษัตริย์ไทย และพระราชกรณียกิจ - วัฒนธรรมไทยก็คือวัฒนธรรมที่ราชสำนักในพระนครยอมรับ และประเพณีปฏิบัติกันในทุกชน และสังคมไทยก็คือ สังคมไทยกลาง นักศึกษาประวัติศาสตร์ไทยที่เป็นชาวอเมริกัน จึงได้ข้อสมมติฐานที่ผิดพลาด และมักละเลยเรื่องใหญ่ ๆ ในประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสังคมของประชาชนไทย ที่จริงนั้นคำว่า "การศึกษาของอเมริกันเรื่องประเทศไทย" เป็นคำที่ผิดหรือไม่ก็บิดเบือน

ชาวยุโรป เกษตรกรกล่าวไว้ว่า "ไม่แน่ว่าสุโขทัยเป็นราชอาณาจักรรวมแห่งแรกของชนชาติไทย" (1976, หน้า 14) การที่พระเจ้ารามคำแหงทรง

อ้างพระราชอำนาจเหนืออาณาจักรต่าง ๆ ในคาบสมุทรมลายูนั้น จะถือว่าเป็นหลักฐานสำคัญ ที่แสดงว่าทรงมีอำนาจเหนืออาณาจักรเหล่านี้อย่างแท้จริงหาได้ไม่ เป็นเรื่องธรรมดาที่อาณาจักรเล็ก ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะถวายบรรณาการให้แก่บุคคลผู้มีอำนาจ แม้สุโขทัยสมัยพระเจ้ารามคำแหงองค์ที่ส่งบรรณาการไปให้กรุงจีน หากเราจับหลักเหตุผลของพระเจ้ารามคำแหง สุโขทัยหรือสยามในสมัยพระองค์ ก็ต้องถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิจีน (Hall, 1968, หน้า 503) ความสำนึกเรื่องรัฐหรือชาติหรือลัทธิชาตินิยมเป็นผลผลิตของสมัยหลัง ชาวยุโรปเสนอข้อคิดเห็นที่น่าฟังเกี่ยวกับเรื่องนี้ดังนี้

"ความคิดเช่นนี้คงจะเป็นผลมาจากความรู้สึกของคนไทยซึ่งค่อยเพิ่มมากขึ้นในคอนกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 ทั้งนี้เป็นผลมาจาก การที่ชาวตะวันตกเข้ามาแทรกซึมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ความรู้สึกเช่นนี้ได้รับอิทธิพลมาจากความคิดเรื่องชาติ รัฐ และ ลัทธิชาตินิยมแบบอ่อน ๆ ซึ่งทำให้แสดงความสนใจสมัยสุโขทัยมากกว่าที่เคยมา" (1976, หน้า 14)

ความจริงก็คือว่ามีนครเล็ก ๆ อื่น ๆ อีกมากมาย

ที่มีอำนาจเสมอหรือเกือบเสมอกัน คนอยุธยาที่มีได้ถือว่าสุโขทัยมีอธิปไตยเหนือตน "ชาวอยุธยาอ่อนจะรู้สึกว่าสุโขทัยเป็นคู่แข่งขั้นทางการเมือง แต่คงมิได้เห็นว่ สุโขทัยต่างไปจากเมืองอื่น ๆ เช่น เชียงใหม่ ลพบุรี และนครศรีธรรมราช ซึ่งมีมาก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยาอย่างเป็นทางการ" พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระมหาพรตยาดำรงราชานุภาพทรงเน้นความเป็นมาและความสำคัญของอาณาจักรไทย เริ่มต้นด้วยสุโขทัย ทั้งนี้เพื่อทำให้การอ้างสิทธิ์ในราชวงศ์จักรีศักดิ์สิทธิ์ยิ่งขึ้น ปราบกฏการณ์ทำนองนี้ไม่ผิดไปจากการอ้างสิทธิ์ในการปกครองโดยกล่าวถึงระบอบกษัตริย์เปอร์เซีย ซึ่งมีมา 2500 ปี ของพระเจ้าซาร์แห่งอิหร่าน การมองประวัติศาสตร์ไทยทำนองนี้ เป็นการสมมติที่มีอยู่ทั่วไปในบรรดาผู้ที่ต้องการจะทำให้การอ้างอำนาจของตนชอบด้วยกฎหมาย ศาสตราจารย์จูดิธ เอ็น. สกลาร์ (Judith N. Shklar) เรียกการมองประวัติศาสตร์แบบนี้ว่า "Subversive Genealogies" (1971)

ส่วนภาคใต้ของประเทศไทยนั้นเคยได้รับวัฒนธรรมที่ก้าวหน้ากว่าและเก่าแก่กว่าสุโขทัยมาตั้งแต่ก่อนการสถาปนา ทั้งยังเป็นส่วนหนึ่งของ

วัฒนธรรมนั้นด้วย นักประวัติศาสตร์ที่ศึกษาอุคครวิชัยทุกคนย่อมยืนยันได้ว่า มีอาณาจักรจำนวนหนึ่งอยู่บริเวณนี้ตั้งแต่ยุคคอคอดกระลงมาจนถึงคาบสมุทรมาลายู อาณาจักรเหล่านี้มีความสำคัญต่อความเจริญรุ่งเรืองและความเสื่อมของจักรวรรดิศรีวิชัย ซึ่งอยู่ริมทะเลเช่นกัน (Wollers, 1967, 1970, Wheatley, 1961 และ Sastri, 1949) ศาสตราจารย์ยอร์จ เซเดส์ (George Coedès) เองก็กล่าวว่า อาณาจักรตามพรลิงค์ซึ่งเป็นชื่อเดิมของนครศรีธรรมราชานั้น เป็นสาเหตุสำคัญสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้ศรีวิชัยต้องสลายตัวและเสื่อมลง (Sastri, 1949 หน้า 95) พระเจ้าจันทรภานุแห่งตามพรลิงค์เองเป็นผู้เสด็จไปลังกาและนำพุทธศาสนานิกายหินยานมาประดิษฐาน ณ นครศรีธรรมราช และพุทธศาสนานิกายหินยานจากนครศรีธรรมราชนี้เองที่ได้รับอัญเชิญไปสุโขทัยในรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหง พุทธศาสนานิกายนี้คัดค้านนิกายมหายานของอาณาจักรศรีวิชัย เมื่อศรีวิชัยสูญเสียดังเมืองประเทศราชไปคาบสมุทรนี้ อำนาจซึ่งมีมาจากการค้าที่พลอยเสื่อมไปด้วย ฉะนั้นพุทธศาสนานิกายหินยาน (หรือเถรวาท หรือ สิงหล) จึงมีส่วนสัมพันธ์กับอธิปไตยของหัวเมืองประเทศราช และการเถลิงอำนาจของอาณาจักรหลายแห่งในแผ่นดินใหญ่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และในขณะเดียวกันก็เป็นเหตุให้จักรวรรดิชาวกะเลอันทรงอำนาจต้องเสื่อมสลายลงด้วย

การที่พ่อขุนรามคำแหงทรงพยายามลงมาถึงนครศรีธรรมราช เพื่ออัญเชิญพุทธศาสนานิกายใหม่ขึ้นมานี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์ข้อแตกต่างทางวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ระหว่างภาคเหนือและภาคใต้ อันที่จริงพระองค์จะเสด็จไปพม่าซึ่งอยู่แถบลุ่มแม่น้ำอิรวดีก็ได้เพราะใกล้กว่าและไปง่ายกว่า และพม่าในตอนที่ช่วยพวกลังกาฟื้นฟูศาสนาภายหลังจากที่ถูกพวก Cholas จากอินเดียภาคใต้เข้าทำลายลงโดยสิ้นเชิง พระคัมภีร์ภาษาบาลีและแนวการปฏิบัติของพวกพม่า จึงน่าจะถูกต้องตามแนวทางของ "พระเถระ" อย่างไม่ต้องสงสัย (Lester, 1973 หน้า 66-73)

แต่พระเจ้ารามคำแหงกลับทรงต้องการพุทธศาสนาที่ได้มาเจริญในสิ่งแวดล้อมแบบไทยในครั้งนั้นนครศรีธรรมราชเพิ่งจะฟื้นมาจากอำนาจศรีวิชัยและเป็นอิสระ ทั้งได้กลิ่นกรองคำสอนแนวการประพฤติปฏิบัติของพระพุทธรเจ้าให้สมบูรณ์เหมาะสมกับจิตใจและนิสัยคนไทย การลงมาสืบพระศาสนาของพระเจ้ารามคำแหงเป็นความพยายามแสวงหา หัวใจที่จะมาสนับสนุนอาณาจักรสุโขทัย

ซึ่งเพิ่งสถาปนาและเพิ่งฟื้นจากอำนาจเขมร (เช่นเดียวกับอาณาจักรศรีวิชัยซึ่งอยู่ทางหมู่เกาะทางใต้จักรวรรดิเขมรที่อุปถัมภ์ลัทธิมหายาน) ฉะนั้นพุทธศาสนาแบบไทยที่นครศรีธรรมราช จึงจำเป็นและอาจรับมาได้ในทันที

แต่สิ่งที่นิกายเถรวาทหรือหินยานให้แก่สุโขทัยนั้นมีความกว่าการเป็นศาสนาประจำรัฐ สิ่งที่มากับนิกายเถรวาทก็คือ อุดมการทางการเมืองซึ่งแตกต่างออกไปมาก คำว่า "นครศรีธรรมราช" แปลตามศัพท์ คือ "เมืองของเจ้าผู้ทรงธรรม" การเป็นกษัตริย์หรืออำนาจในการปกครอง ขึ้นอยู่กับจักรวรรดิและ "ธมฺมิโก ธมฺมราช" ตามแบบฉบับพุทธศาสนา ในแนวกษัตริย์ผู้เป็นพุทธและประชาชนของพระองค์ เชื่อว่าพระราชอำนาจนั้นขึ้นอยู่กับผลบุญบารมีในอดีตชาติและในชาติปัจจุบันของพระองค์ (Lester, 1973, หน้า 77, Tambiah, 1976 หน้า 32-53) อำนาจทางการเมืองจึงต้องยุติธรรม ทั้งกษัตริย์ก็คือผู้มีอำนาจสูงสุดในการหมุนวงล้อแห่งธรรม (จักรวรรดิ) ฉะนั้นกษัตริย์

ในอุดมคติพุทธศาสนานิกายเถรวาทจะต้องเป็น "ธรรมราชา"

ประชาชนในสุโขทัยก็พร้อมที่จะรับคติของทางใต้เกี่ยวกับธรรมราชานี้ คนสุโขทัยเองมองว่า กษัตริย์เป็นเสมือนบิดา คือเป็นผู้อุปถัมภ์สูงสุด มีหน้าที่ดูแลประชาชน ส่วนพวกเขมรนั้น ได้รับอิทธิพลจากฮินดูและพราหมณ์คือกษัตริย์เป็นเทวราชา การปกครองของสุโขทัย คือแบบทางใต้ ดังจะเห็นได้ว่าพระเจ้าลิไท (ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. 1890 - 1904) ผู้เป็นพระราชนัดดาของพระเจ้ารามคำแหง ทรงมีพระนามว่า "ธรรมราชา" เมื่อขึ้นครองราชย์ และผู้สืบสันตวงศ์ต่อมาก็มีพระนามว่า พระเจ้าธรรมราชาที่ 2, 3 และ 4 (Lester, 1973 หน้า 74) พระเจ้าลิไท ทรงเป็นกษัตริย์ในอุดมคติพุทธศาสนา ทรงเป็นพันธมิตรเกี่ยวกับจักร

วาลตามคติชาวพุทธเรื่อง ไตรภูมิภค หรือ ไตรภูมิพระร่วง (Hall, 1968 หน้า 175 Tambiah, 1976 หน้า 88 และ Coedès 1957) เรื่องเกี่ยวกับพระเจ้าธรรมราชาลิไทนี้มีบรรยายไว้ในจารึกว่า

"กษัตริย์พระองค์นี้ทรงประพฤติกตพิชราชธรรม ทรงพระกรุณาโปรดให้ข้าแผ่นดิน เมื่อทอดพระเนตรเห็นข้าของผู้อื่นก็ได้โปรดปราน เมื่อทอดพระเนตรเห็นทรัพย์ของผู้อื่นก็ได้ประพฤติกไม่สมควร เมื่อทรงจับผู้คดโกงหรือหยาบคายหรือผู้ลอบวางยาพิษ พระองค์ก็ได้ประหารชีวิต หรือเขียนตี แต่กลับพระราชทานอภัยโทษให้แก่ผู้ลงเกินพระองค์ เหตุที่ทรงยับยั้งพระทัยและอารมณไม่กริ้วโกรธผู้ใดก็เพราะ ทรงมุ่งหวังจะเป็นพระพุทธรเจ้า และช่วยสรรพสัตว์ข้ามโสมงสาร" (Hall, 1968 หน้า 175 - 176)

ฉะนั้นคตินี้ว่าความถูกต้องคืออำนาจ มิใช่อำนาจคือความถูกต้อง ก็คืออุดมการของภาคใต้ซึ่งแพร่ไปยังสุโขทัยโดยทางพุทธศาสนานิกายเถรวาทคตินี้อยู่ได้ไม่นาน เมื่ออยุธยาเข้ามาแทนที่สุโขทัยก็ทวนกลับไปปรับวัฒนธรรมจากราชสำนักเขมรเมื่อทรงขึ้นครองราชย์สมบัติ พระเจ้าอู่ทองทรงเฉลิมพระนามเป็น "พระเจ้ารามธิบดี" ซึ่งเป็นนามของเทพเจ้าในศาสนาฮินดูปางหนึ่ง นับได้ว่าแสดงอิทธิพลเขมรว่าด้วยการเป็น "เทวราชา" (Kulke, 1978) นับแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน กษัตริย์สยามก็ถือเป็นสมมติเทพ และเมื่อถือว่กษัตริย์คือเทพเจ้าอวตารลงมา อำนาจกษัตริย์ก็ย่อมมีอย่างไม่จำกัด แรงนำในการปกครองจึงมาจากพระราชประสงค์ของกษัตริย์มิใช่มาจากธรรมะ และเมื่อเทพเจ้าปกครองคน ทางที่จะช่วยให้อยู่อย่างปลอดภัยก็คือโดยการโอนอ่อนตาม อำนาจจึงกลายเป็นความถูกต้อง กษัตริย์อยุธยาที่ทรงเฉลิมพระนามเป็น "นารายณ์ ไตรโลกนาถ รามราชา อินทราชา เป็นต้นพระนามเหล่านี้ล้วนเป็นพระนามเทพเจ้าฮินดูทั้งสิ้น เห็นได้ชัดว่าแม้เมื่อคนไทยภาคกลาง จะได้เปลี่ยนคติมานับถือ "เทวราช" แล้ว คนไทยได้ก็ยังคงยึดมั่นนับถือ "ธรรมราชา" อยู่ กษัตริย์และผู้มีอำนาจทางการเมือง จะอยู่ได้ก็เฉพาะเมื่อตั้งอยู่ในความยุติธรรม สิทธิในการขึ้นครองราชสมบัติ มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับสมรรถภาพในการรักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อยตามตัวบทกฎหมาย ไม่มีการโอนอ่อนตามผู้ปกครอง หรือธรรมราชา (Tambiah, 1976 หน้า 40)

คนใต้ปัจจุบันยังคงลักษณะหัวแข็งหรือหัวหมอกกับพวกข้าราชการ และมีความขัดแย้งกับทางการอยู่เนือง ๆ เขาเหล่านี้ปฏิเสธที่จะรับอำนาจ

ที่มีอยู่ว่าชอบธรรมเพียงเพราะมันมีอยู่เท่านั้น พระราชอำนาจที่ออกมาในรูปข้าราชการนั้น จะไม่ได้รับการยอมรับโดยปราศจากการพิจารณาเสียก่อน ความที่เป็นสมมติเทพในสถาบัน หรือบุคคลในระบอบกษัตริย์ ไม่เพียงพอที่จะรับประกันได้ว่า การปกครองนั้นจะยุติธรรม ฉะนั้นชาวใต้จึงก่อการกบฏเป็นครั้งเป็นคราวเรื่อยมานับแต่สมัยสุโขทัย

คงจะมิใช่ความบังเอิญที่ภาคใต้ขึ้นอยู่กับฝ่ายกลางใหม่ในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราช หน้าที่อย่างหนึ่งของฝ่ายกลางใหม่ก็คือ การปฏิบัติการทางทหาร เพื่อให้คนใต้สงบราบคาบ ฝ่ายกลางใหม่ได้กลายมาเป็นฝ่ายการป้องกันประเทศในสมัยรัชกาลที่ 5 และเป็นอยู่จนกระทั่งทุกวันนี้

ในบทที่เราได้แสดงให้เห็นว่า คนใต้นั้นได้เคยผ่านวัฒนธรรมที่เก่าแก่กว่า และได้พัฒนาระบบกษัตริย์และผู้มีอำนาจปกครองมาเป็นอย่างดี ระบบนี้คนทางเหนือเองก็ได้เคยรับมาใช้ แต่ต่อมาได้เลิกราไป ความแตกต่างระหว่างคนเหนือและคนใต้ในด้านกระบวนการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ นับเป็นสาเหตุของความขัดแย้งมากกว่าที่เคยตระหนักกันมาแต่ก่อน

ปัญหาชาวมลายู

คนมลายูในภาคใต้มักถูกกล่าวหาทั้งอย่างมีข้อมูลและไม่มีข้อมูลว่า เป็นผู้ก่อปัญหาทางการเมืองให้แก่รัฐบาลกลางของประเทศไทย นักวิชาการสมัยใหม่ได้ศึกษาวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของชาวมลายูเหล่านี้อย่างละเอียดถี่ถ้วน (Fraser, 1960, Hoemindra, 1976, Teeuw and Wyatt, 190) ในบทความนี้จะกล่าวถึงเรื่องนี้โดยสังเขปเท่านั้น

คนมลายูเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และมักถูกกีดกันออกจากสังคมไทย เพราะนับถือศาสนาอิสลาม คนมลายูเหล่านี้มีจำนวนถึง 1.1 ล้านคน และเป็นประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล (ข้อมูลนี้ได้มาจากการสำรวจสำมะโนครัวปี พ.ศ. 2516) ชุมชนชาวมลายูอยู่กระจ่ายอยู่ทั่วไปตลอดคาบสมุทรมนี้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการอพยพ และ

สงครามระหว่างประเทศไทยและรัฐมลายูทางเหนือ (รวมถึงปัตตานี) ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

ด้วยเหตุที่เป็นมุสลิม พวกเขาจึงมีความปรารถนามานานแล้วที่จะได้ปกครองตนเอง พวกเขามีความรู้สึกรุนแรงเกี่ยวกับการที่ถูกปกครองโดยรัฐบาลนอกศาสนาอิสลาม (Kafir) เขาารู้สึกว่า ภาษาวัดนธรรม ศาสนา และเอกลักษณ์ ของพวกตนถูกทำลาย ในขณะที่ชาวมลายูในเขตแถบมาเลเซีย มีสิทธิเต็มที่ในการเป็นประชาชนในรัฐอิสลาม พวกเขากลับถูกมองว่าเป็นประชาชนชั้นที่สอง ผู้ไม่สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ได้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร เมื่อใดก็ตามที่เกิดความตึงเครียดระหว่างรัฐบาลและพวกเขา พวกเขาก็มักจะถูกกล่าวหาว่าขาดเหตุผล กล่าวกันว่า ครั้งหนึ่งอดีตรองนายกรัฐมนตรีประภาส ได้พูดถึงพวกมลายูเหล่านี้ว่า "ถ้าอยากไปอยู่มาเลเซียก็ไป แต่ดินแดนนี้เป็นของประเทศไทย" และระหว่างที่เกิดการต่อต้านในปัตตานีเมื่อเดือนธันวาคม 2511 พวกมลายูก็ได้ขอให้นายกรัฐมนตรีลงมาเพื่อจะใช้อิทธิพลถึงทุกขุหรือของพวกตน แต่ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช นายกรัฐมนตรี ในครั้งนั้น กลับ

ตอบกระทบทกระแทกตามแบบฉบับว่า "ผม
ไปค้าเป็นงานกรู๊น" พวกมาเลย์เคยชินกับการ
ถูกรังแก และการปฏิบัติต่อกันที่เสมอมา
มาระยะหลัง ๆ นี้ ความอดทนของพวกเขาลด
ลงทุกที

นับตั้งแต่อังกฤษได้หัวเมืองมาเลย์ไปจาก
ประเทศไทย ตามสนธิสัญญาอังกฤษ-ไทย ในปี
พ.ศ. 2449 พวกโจรในท้องถิ่นและขบวนการแบ่ง
แยกดินแดน ซึ่งมีอุดมการณ์ต่าง ๆ กันไป ก็ปฏิบัติ
การชิงทรัพย์ชิงในเขตมาลายู แต่ก็ไม่มีผลอะไร
รุนแรง อย่างไรก็ดี สถานการณ์ปัจจุบันนี้มีลักษณะ
ต่างออกไปโดยสิ้นเชิง มีตัวการหลายประการที่ก่อ
ให้เกิดกิจกรรมทางการเมืองและทางการทหารของ
พวกมาเลย์ ในภาคใต้ของประเทศไทยทุกวันนี้

ประการแรก ในระยะ 20 ปีที่ผ่านมา มีนัก
ศึกษาจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ที่เดินทางไปศึกษาที่
ตะวันออกกลาง อันเป็นใจกลางของการศึกษา
ศาสนาอิสลาม ทั้งนี้เพื่อการศึกษาทั้งทางธรรม
และทางโลก แต่มีนักศึกษานี้มากกว่าพวกแรก
ที่ไปศึกษาชั้นอุดมศึกษาของไทยในกรุงเทพมหานคร
คนหนุ่มคนสาวเหล่านี้ กลับมาภูมิลำเนาเดิม ด้วย
ความมุ่งหวังที่จะช่วยคนในภูมิภาคของตนให้พัฒนา
ขึ้น แต่ก็ต้องผิดหวัง เพราะมีอาจได้มาดำรงตำแหน่ง
ผู้นำ ฉะนั้นจึงเกิดบรรยากาศไม่ไว้วางใจขึ้น แต่คน
หนุ่มผู้ไม่สมหวังเหล่านี้ เป็นที่ยอมรับในประชาชน
ของตน เพราะเป็นผู้มีการศึกษาและรู้เรื่องกิจการ
ศาสนา

ประการที่สอง ขบวนการมุสลิมในประเทศ
ต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันมากยิ่งขึ้นทุกที ๆ นัก
ศึกษาที่ไปศึกษาในประเทศตะวันออกกลางก่อน
หน้านี้ได้ทำความรู้จักเอาไว้ ฉะนั้นประเทศ
ดังกล่าว จึงให้ความสนใจแก่สภาพของมุสลิม
ในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ในหนังสือพิมพ์รายวัน
และวารสารต่าง ๆ ทั้งทางโลกและทางศาสนาก็มี
บทความว่าด้วยปัญหาของชาวมุสลิมในประเทศไทย
มากขึ้นเรื่อย ๆ องค์การต่างประเทศต่าง ๆ ก็ให้

ความ
ในภา
ประ
รัฐ
อิส
มุส
ชาวม
อับ
bin
แห่ง
เหล่า
ชนบ
ประ
ออก
ประ
ขัด
บ้าน
ประ
เวลา
ผสม
ซึ่ง
ชื่อ
เหล่า
เอก
วิ

เมื่อ
ปี
ป่ง
ปี
ไร
ณ
ก่อ
อง
ช
รวม
เว
เคร
ด้วย
บน
คน
ช
การ
เทศ
นัก
ก่อน
เทศ
ริม
วัน
ก
ไทย
ก็ให้

ความสนใจมากกว่าที่เคยเป็นมาในอดีต ชาวมาเลย์
ในภาคใต้ของประเทศไทย ได้ไปเป็นตัวแทนในการ
ประชุมต่าง ๆ เช่น สันติภาพมุสลิมโลก การประชุม
รัฐมนตรีต่างประเทศมุสลิม การประชุมศาสนา
อิสลามแห่งเอเชีย การประชุมสันติภาพอาหรับ

ข้อความข้างล่างนี้มาจาก "วารสารสันติภาพ
มุสลิมโลก"

"เมื่อสิบคูมุมิหลังทางประวัติศาสตร์ของ
ชาวมุสลิมทั้งมวลทางใต้ของประเทศไทย" ตันศรี
อับล อาซิบ มินไซน์ (Tan Sri Abdul Aziz
bin Zain รองประธานองค์การสวัสดิการมุสลิม
แห่งประเทศไทยมาเลย์เซีย) ได้กล่าวว่า ชาวมุสลิม
เหล่านี้มีเชื้อสายมาเลย์และประเพณีปฏิบัติตาม
ขนบธรรมเนียมประเพณีมาเลย์ แต่เพราะเหตุทาง
ประวัติศาสตร์ ชาวมาเลย์เหล่านี้จึงถูกแบ่งแยก
ออกจากชาวมาเลย์อื่น มากลายเป็นส่วนหนึ่งของ
ประเทศไทย นับแต่นั้นมาคนมาเลย์ในภาคใต้ก็เริ่ม
ขัดเคืองต่อสิ่งที่เขามองเห็นว่าเป็นการผนวกเอา
บ้านเกิดเมืองนอนของเขาเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ
ประเทศไทย ของชาวพุทธพูดภาษาไทย นับเป็น
เวลากว่าหนึ่งศตวรรษที่ประเทศไทยพยายามที่จะ
ผสมผสานชนชาวมาเลย์ โดยใช้นโยบายรวมชาติ
ซึ่งทำให้ประชาชนต้องได้รับการศึกษาแบบไทย มี
ชื่อเป็นไทยและถือวัฒนธรรมไทย ความพยายาม
เหล่านี้ชาวมุสลิมถือว่าเป็นความพยายามที่จะกำจัด
เอกลักษณ์ชนบประเพณี มาเลย์ ศาสนา และ
วัฒนธรรมมาเลย์

ตันศรีอับล ๖ ยังชี้แจงด้วยว่า คนมาเลย์
ได้มีปฏิกริยาประการต่าง ๆ นับตั้งแต่การต่อต้าน
ไปจนถึงการต่อสู้ด้วยอาวุธ นับตั้งแต่ ค.ศ.1832
เป็นต้นมา ได้เกิดความพยายามจะปฏิวัติหลายต่อ
หลายครั้งแต่ไม่สำเร็จ ชาวมุสลิมไม่เคยหมดความ
หวังที่จะต่อสู้ เพื่อให้บ้านเกิดเมืองนอนของตน
เป็นอิสระ จากการปกครองของไทย ไม่ว่าจะโดย
การสืบเชื้อสายหรือโดยการปกครองตนเอง แม้ว่า
รัฐบาลไทยจะได้ใช้มาตรการบางประการ เพื่อให้ได้
ชาวมุสลิมมาข้างตน แต่ก็ไม่เคยได้ทำอะไรอย่าง
เป็นขึ้นเป็นอัน เพื่อที่จะช่วยให้พวกเขาสามารถ
แก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาได้ นอก
จากนี้ยังมีช่องว่างในการสื่อสาร ระหว่างชาวมุสลิม
และข้าราชการไทยผู้เป็นผู้ปกครอง" (No.11
กันยายน 1978 หน้า 36-37)

ที่น่าสนใจก็คือบทความนี้ เป็นบทสรุป
สุนทรพจน์ของเจ้าหน้าที่ระดับสูงทางศาสนาและ
บ้านเมือง ภาพพจน์ที่สร้างขึ้นนั้นดูน่ากลัว และมุ่ง
จะทำให้เกิดอารมณ์ตอบสนองในหมู่คนมุสลิม
ทั้งที่เป็นอาหรับและมีเชื้อสายมาเลย์ หากเราตระหนัก
ถึงความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลมาเลย์เซียและ
คนมาเลย์ในภาคใต้ของประเทศไทย เราก็จะเห็น
ว่ามีหลักฐานแสดงให้เห็นว่าไม่ช้าก็เร็วรัฐบาล ณ
กรุงกัวลาลัมเปอร์จะเริ่มร้องเรียกรัฐบาลไทยแทน
องค์การมุสลิมทั้งหลาย อันที่จริงรัฐบาลมาเลย์เซีย
ก็ได้เตือนรัฐบาลฟิลิปปินส์แล้วว่า มีนโยบายยกขึ้น
ในบริเวณเมินคาเนาตอนใต้และซูลู โครงการอาเซียน

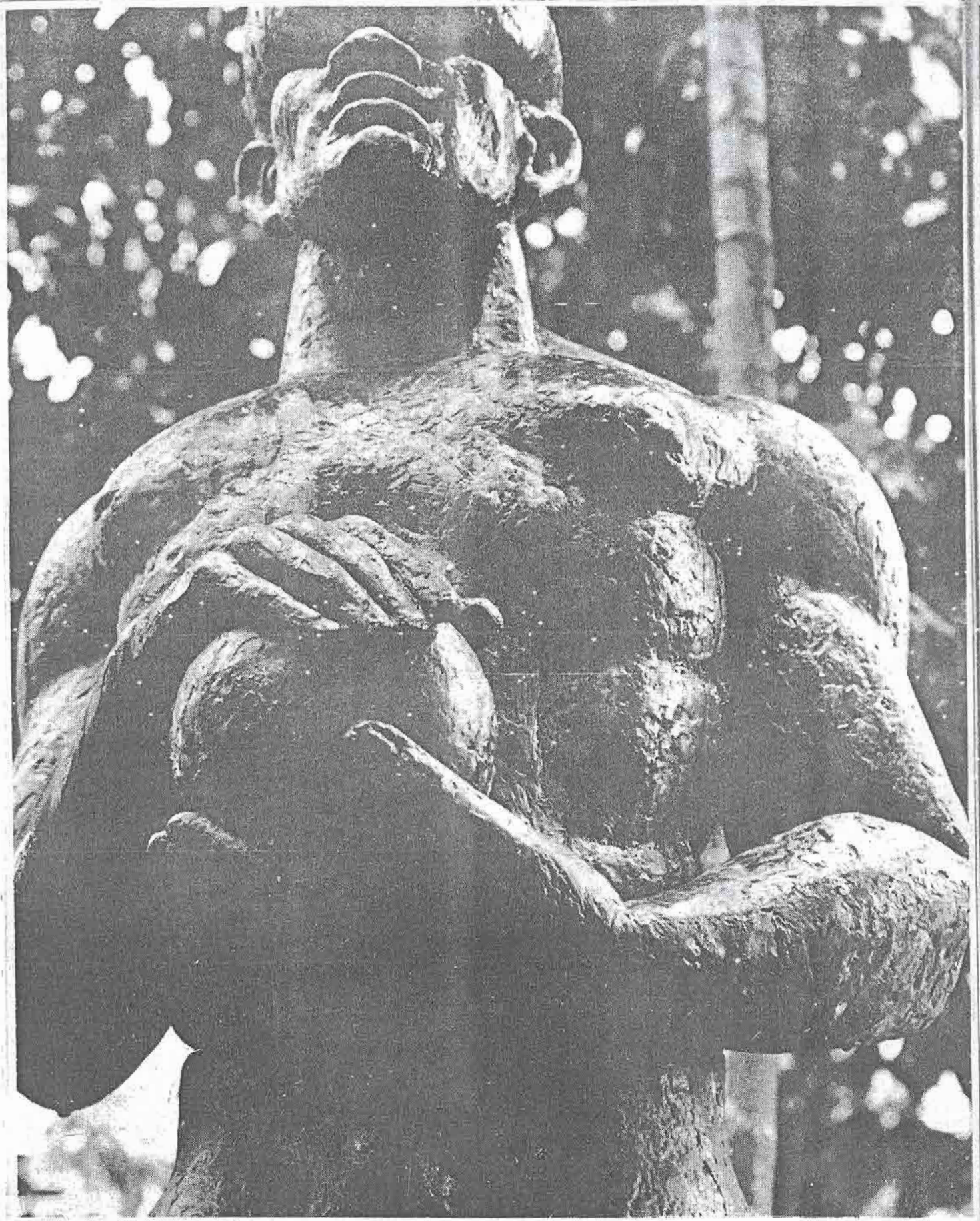
นั้น มีอาจจะคัดค้านแรงกดดันจากประเทศมุสลิม
อื่น ๆ ได้

ข้อความที่น่าสนใจอีกอันหนึ่งมาจากตอน
หนึ่งในบทความเรื่อง "มติและข้อเสนอแนะ" จาก
การประชุมศาสนาอิสลามเอเชียครั้งหนึ่ง ซึ่งจัด
ขึ้น ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ระหว่างวันที่ 6-8 กรกฎาคม พ.ศ.
2521 ใจความว่า

"ปัตตานี : ปัญหาปัตตานีหรือชาวมุสลิม
ในภาคใต้ของประเทศไทยได้รับการหยิบยกขึ้นมา
พิจารณา และอาณาจักรอิสระ ซึ่งรู้จักกันในนาม
"อาณาจักรมาเลย์แห่งปัตตานี" ก็อาจเข้าใจได้จาก
คูมิหลังทางประวัติศาสตร์ ได้มีการชี้ให้เห็นว่า
โดยศาสนา เชื้อสาย และภาษา คนมาเลย์แตกต่าง
จากคนไทยโดยสิ้นเชิง แต่แม้ว่าจะมีความแตกต่าง
กัน คนมาเลย์ก็พร้อมที่จะอยู่ร่วมด้วย หากได้รับการ
ป้องกันชีวิตและศักดิ์ศรีและได้สิทธิการเป็น
พลเมืองเท่าเทียมกับคนไทย และมีความมั่นใจว่า
มีความปลอดภัยที่จะนับถือศาสนาของตน และมี
วัฒนธรรมของตน" (JMWL, No.9, กรกฎาคม
1978, หน้า 24)

การฟื้นฟูหลักอิสลามดั้งเดิมในโลกมุสลิมที่
กำลังเป็นอยู่ทุกวันนี้ ย่อมมีผลกระทบต่อ
ภาคใต้ของประเทศไทย คณะกรรมาธิการมัตยิด
โลกสูงสุด (The Supreme World Council
for Masjid) ได้ตัดสินใจเพิ่มกิจกรรมการเผยแพร่
ศาสนา ในประเทศที่มีชาวมุสลิมเป็นชนกลุ่มน้อย
เช่น ฟิลิปปินส์ และประเทศไทย (ดูข้างต้นหน้า 12)

ป
๙
แ
ธ

=
การ
ป
น
มี
พ
ข
ค
โ
ท
ก
ม
ธ
"จ
เข
แ
ร
ม
ท
ป
ป
ศ
."

ประชาชนเชื้อชาติต่าง ๆ ในประเทศไทยพึงมีสิทธิเท่าเทียมกัน
เคารพ กำนัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีสิทธิ์ที่จะใช้ภาษา
และอักษรของตน รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม
ของตน เราขอคัดค้านการกีดกันและการ
กดขี่เชื้อชาติต่างๆ ในภาคต่าง ๆ ของ
ประเทศ ภายใต้กรอบกว้างใหญ่
ของประเทศไทย

และท้ายที่สุดความเปลี่ยนแปลงทางสถาน
การณ์ที่สำคัญที่สุดที่เกิดขึ้นกับชาวเมเลย์มุสลิมใน
ประเทศไทย คือการจัดตั้งกองทัพปลดแอกไทย
มุสลิม เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2520 (Militant Unity,
มีนาคม 1978) สัมพันธ์ภาพอันใกล้ชิดระหว่าง
พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) และ
ขบวนการแบ่งแยกดินแดนมุสลิม มีส่วนรับผิดชอบ
ต่อเหตุการณ์ระหว่างกองทหารรัฐบาล และกอง
โจรมุสลิมในช่วง 2 ปีที่ผ่านมานี้ ฝ่าย พคท. พอใจที่
ชาวมุสลิมเหล่านี้มีความรู้สึกรุนแรงและชิงชังการ
กระทำของรัฐบาลที่เป็นผลร้ายต่อการพัฒนาชุมชน
ของตน ฉะนั้นคำประกาศเมื่อรำลึกถึงวันครบรอบ
ปีที่ 34 ของ พคท. (2485 - 2519) จึงมีใจความว่า
“ประชาชนเชื้อชาติต่าง ๆ ในประเทศไทยพึงมีสิทธิ
เท่าเทียมกัน เคารพ กำนัน และช่วยเหลือซึ่งกัน
และกัน มีสิทธิ์ที่จะใช้ภาษาและอักษรของตน
รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม
ของตน เราขอคัดค้านการกีดกันและการกดขี่เชื้อ
ชาติต่าง ๆ ในภาคต่าง ๆ ของประเทศ ควรมีการ
ปกครองที่เป็นอิสระอยู่ภายใต้กรอบกว้างใหญ่ของ
ประเทศไทย การพัฒนาการสาธารณสุข การ
ศึกษา และเศรษฐกิจ ควรเป็นไปอย่างทั่วถึง”
(JCA, Vol. 7 No. 2)

เห็นได้ชัดว่าข้อความนี้ได้เขียนขึ้นเพื่อให้
ถูกใจชาวมุสลิมมาเลย์โดยเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อให้
เป็นไปตามความคิดของพวกปัญญาชนชาวมุสลิม
ทั้งหลายซึ่งได้ต่อสู้กับรัฐบาลไทยเพื่อโครงการ
ทำนองเดียวกันนี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2490 เมื่อวันที่ 3
เมษายน 2490 ชาวมุสลิมในปัตตานีซึ่งมี หะยี สุลหลง
(Haji Sulong) และคนอื่นๆ เป็นผู้นำ ได้เสนอ
ข้อเรียกร้อง 7 ข้อ ต่อกระทรวงมหาดไทย และ
หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ นายกรัฐมนตรีในครั้งนั้น
“แม้ว่าข้อเรียกร้องนี้จะมีได้เขียนอย่างยืดยาว แต่
จุดมุ่งหมายของข้อเรียกร้องทั้ง 7 ก็คือขอให้มี
จัดตั้งดินแดนแถบนี้ทั้งหมดขึ้นเป็นรัฐมาเลย์อิสระ
แห่งปัตตานี” (Haemindra, 1976 หน้า 208)
ฉะนั้นชาวมุสลิมจึงเห็นว่า พคท. เป็นพันธมิตร
ผู้เห็นใจตน แต่เห็นได้ชัดว่า จะต้องเกิดความ
ขัดแย้งทางอุดมการณ์ แต่ในขณะที่จุดมุ่งหมาย
ร่วมมือ “การเป็นอิสระ” นี้ เป็นแรงบันดาลใจ
อันทรงพลังที่รวมคนแปลกหน้าสองคนเข้าด้วยกัน
ทำนองเดียวกับที่พวกเคิร์ด (Kurds) ช่วยกองทหาร
ของโฮไมนี (Khomeini) รบ เมื่อก่อนที่จะล้มล้าง
ระบอบการปกครองของพระเจ้าซาด์ และเมื่อศัตรู
ร่วมหมดไป พวกเคิร์ดก็ตั้งหน้ารบกับเพื่อนร่วม
สมรภูมิต่อไป

พคท. ได้พยายามทุกทาง ที่จะปลุกให้ชาว
มาเลย์ในภาคใต้ลุกขึ้นจับอาวุธ ไม่ประหลาดเลยที่มี
การใช้สัญลักษณ์มุสลิมโบราณเพื่อโน้มน้าว
ประชาชน เราจะพบว่า “สหภาพผู้รับผิดชอบ” ได้
กล่าวในวันสถาปนากองทัพปลดแอกมุสลิมและ
กล่าวอวยชัยว่า

“ขอให้พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย
จงเจริญ
ขอให้กองทัพปลดแอกประชาชนแห่ง
ประเทศไทย จงเจริญ
ขอให้ชนทุกเชื้อชาติในประเทศไทย จง
เจริญ
พระอัลล่าห์ทรงส่งสติปัญญาอันดีใจ
ของประชาชนผู้ปฏิวัติ”
(Militant Unity, มีนาคม 1978)

สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งสาม ที่เรา
ได้บรรยายมานี้ ช่วยเร่งให้เกิดความรุนแรงระหว่าง
ชาวมุสลิมและข้าราชการของรัฐบาล แม้ว่าคนส่วน
มากจะยังเนือยและไม่สนองรับคำเรียกร้องให้ปฏิวัติ
แต่ความรุนแรงที่ทวีขึ้น มาตรการกดขี่ที่เพิ่มมาก
ขึ้น และความยากลำบากทางเศรษฐกิจ อันเป็น
ผลมาจากการปฏิบัติการทางทหารและการเมือง

ย่อมจะบีบบังคับให้ประชาชนตัดสินใจในไม่ช้า ดังที่ ฟรานซ์ เฟรนอน (Frantz Fanon) นักเขียนฝ่ายปฏิวัติผู้มีชื่อได้เขียนไว้ในหนังสือ *The Wretched of the Earth* ว่า

“คนพื้นบ้านถูกไล่ไปติดผา มีมีดจ่ออยู่ที่คอหอย ไม่มีความหวังอีกต่อไป หลังจากเวลาผ่านไปหลายศตวรรษที่ต้องอยู่กับการหลอกลวง คลุกอยู่ในปลักแห่งความหลอกลอน เขาก็ต้องจับปืนขึ้นมาเผชิญกับกองกำลังฝ่ายล่าอาณานิคมที่หมายเอาชีวิตพวกเขา เด็กหนุ่มแห่งประเทศเมืองขึ้นนั้นเติบโตมาท่ามกลางกองเพลิงและกลิ่นดินปืน ไม่แปลกที่เขาจะเหยียดหยันผีของบรรพบุรุษของเขา ผีของคนตายที่กลับลุกขึ้นมา และกระโดดเข้าไปในร่างของเราเมื่ออำภากาศ พวกเขาค้นพบความจริงแล้ว และได้แปลงมันให้กลายเป็นชนบประเพณี แนวทางปฏิบัติอันรุนแรงและแผนการเพื่ออิสระภาพ” (1968, หน้า 58)

สำนักทางการเมืองของประชาชนนั้น เป็นสิ่งธรรมดาที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะโดยจงใจหรือโดยบังเอิญ เมื่อต้องประสบกับความทุกข์ยากลำบาก เมื่อชีวิตและทรัพย์สินตกอยู่ในอันตราย เขาก็ย่อมจะคิดถึงเรื่องการเมือง ฉะนั้นเขาจะตัดสินใจหากไม่เข้าร่วมการปฏิวัติอย่างมีจุดหมาย และสามารถ

บังคับการได้ ก็อาจจะถูกลากเข้าไปสู่อ้อมอกอย่างไม่อาจช่วยตนเองได้

บทสรุป

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า การกระทำรุนแรงแบบกองโจรซึ่งเกิดขึ้นอยู่ทุกวันนี้มีสาเหตุที่ลึกซึ้งและซับซ้อนอยู่หลายประการ การที่เกิดมีการต่อสู้เกือบจะทันทีหลังรัฐประหาร 6 ตุลาคมนั้น เป็นผลมาจากความพยายามของหลาย ๆ ฝ่าย ในอันที่จะหาประโยชน์จากเรื่องซึ่งไม่สงบอยู่แล้ว ข้อทุกขรือนที่มีอยู่ตามท้องถิ่นนั้นมีสิ่งสมออยู่ช้านานแล้ว พลท. ฉลาดพอที่จะตระหนักถึงสิ่งเหล่านี้ และสร้างโครงการขึ้นเพื่อจะได้พลังซึ่งแฝงอยู่ในรูปของความเกลียดชัง ความชื่นชม และความแค้น

เรื่องใหญ่สามเรื่องที่รัฐบาลเข้าใจผิดได้แก่ ก. เชื้อชาติของผู้ที่อยู่ภาคใต้ มีประชาชนหลายกลุ่ม ที่มีได้เป็นส่วนหนึ่งของชาติไทย และปฏิเสธที่จะถูกกลืนเข้าไปหากต้องละทิ้งภาษา ชนบประเพณี และศาสนาของตน รัฐบาลมาเลย์เซียตระหนักดีว่ากลุ่มชาวนิกิริโต อาจคุกคามความมั่นคงของรัฐบาล จึงตั้งหน่วยสวัสดิการพิเศษให้แกชนเหล่านี้ เรียกว่า “คณะกรรมการเพื่อกิจการของโอริง อัสลี” (The Commission for Orang Asli Affairs Jones, 1968) รัฐบาลไทยอาจจะตั้งตั้งหน่วยงานทำนองนี้สำหรับชนพื้นเมืองกลุ่มน้อยในภาคใต้ของประเทศไทย

ข. การที่คนไทยภาคใต้มองความเป็นกษัตริย์และผู้มีอำนาจทางการเมืองผิดแผกไปจากที่คนทางเหนือมอง ทำให้คนได้ผิดไปจากคนภาคอื่นมากกว่าที่เข้าใจกันโดยผิวเผิน คติเรื่องธรรมราชาในพุทธศาสนานิกายเถรวาท ยังคงฝังแน่นอยู่ในบรรดาคนใต้ ฉะนั้นคนใต้จึงปฏิเสธที่จะยอมต่ออำนาจของข้าราชการซึ่งไม่น่าเชื่อถือนัก เขาจะไม่ยอมทนต่อความอยุติธรรม และการข่มขู่ เยี่ยงคนไทยภาคอื่น ๆ เขาไม่ยอมรับคติเทวราชาที่ว่า กษัตริย์และพระราชอำนาจ ซึ่งปรากฏอยู่ในรูประบบราชการ เป็นสิ่งที่ชอบธรรมเพราะเป็นสมมติเทพ สำหรับพวกเขาแล้วความยุติธรรมที่เป็นสิ่งชอบธรรม และเป็นรากฐานของอำนาจทางการ

เมือง คณะผู้บริหารที่ไม่มีศีลธรรม ไม่มีสิทธิที่จะปกครองประชาชน ฉะนั้นการเผชิญหน้าอันรุนแรงระหว่างประชาชน และข้าราชการทางใต้ จึงมีรากฐานทางประวัติศาสตร์และอุดมการณ์อันลึกซึ้ง

ค. ชนกลุ่มน้อยชาวมาเลย์ในภาคใต้ถูกเอารัดเอาเปรียบและกดขี่มาเป็นเวลาช้านาน และเมื่อเขาได้รับการสนับสนุนจากองค์การระหว่างชาติต่าง ๆ และได้รับการพัฒนาการเป็นผู้นำ พลท. ก็พยายามเชิญชวนให้เข้าร่วมขบวนการปลดแอก และสร้างสังคมแบบสังคมนิยมไทย มีหลักฐานมากเพียงพอที่จะกล่าวได้ว่า การเชิญชวนนี้เริ่มมีผล

ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จัดว่าเป็นการมองสถานการณ์ในภาคใต้แบบใหม่ หากรัฐบาลไม่เปลี่ยนความคิดเก่า ๆ เกี่ยวกับดินแดนแถบนี้ การต่อสู้กับการก่อการร้าย ซึ่งนับจะทวีขึ้นก็คงไม่มีทางสำเร็จได้ ปัจจุบันสัจฉริยะ ลักษณะของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ก็คือ ปา (สัจยารพัฒนา, จากวนาสิงนาค) เช่นเดียวกับปริศนาที่แม่แมกกล่าวแก่แม็กเบธ ในละครโศกนาฏกรรม มีชื่อที่ว่า

“แม็กเบธ จะไม่ถูกพิชิตจนกว่า ปาเบอร์มันอันยิ่งใหญ่จะเคลื่อนมาขังเขาคันตีเนน เพื่อทำลายเขา”

(องค์ 4 ฉากที่ 1)

ปาในภาคใต้นั้นค่อยเขียนเข้ามาใกล้ เพื่อโอบล้อมเมืองอันเป็นสัญลักษณ์ และเป็นที่ตั้งของจักรวรรดินิยมภายในมาเป็นเวลาช้านาน ในไม่ช้าก็คงจะเป็นที่ตระหนักเช่นเดียวกับแม็กเบธว่า

เราตัดสินใจและเริ่มสงสัย คำอันมีหลายนัยของเจ้าผีร้าย ผู้โกหกได้ราวกับเป็นจริง จงอย่าได้คว่ำมัจจนกว่าปาเบอร์มันจะเคลื่อนมาขังคันตีเนน และ ณ บัดนี้ ปากี้เคลื่อนใกล้คันตีเนนเข้ามา จงจับอาวุธและสู้!

แต่เมื่อถึงยามนั้น เมื่อประชาชนเริ่มเข้าร่วมด้วย ก็คงจะซ้าเกินไปที่จะปฏิรูป หรือระงับความรุนแรงและการเสียเลือดเนื้อ ผู้ที่จะต้องสูญเสียก็คือประชาชนหรืออันที่จริงก็คือชาติไทยทั้งชาตินั้นเอง

เชิงอรรถ

BIBLIOGRAPHY

Charnvit, Kasertsiri, *The Rise of Ayuthaya*, (Singapore : Oxford University Press, 1976)

Coedès, G., *The Indlanized States of Southeast Asia*, (Honolulu : University of Hawaii Press, 1968)

Fraser D., *Rusembilan : A Malay Fishing Village in Southern Thailand*. (Ithaca : Cornell University Press, 1960)

Geertz, C., "Primordial Sentiments and Civil Politics in New States", in *Old Societies and the New States*, ed. Clifford

Geertz (New York : Free Press of Glencoe, 1963)

Hall, D.G.E., **A History of Southeast Asia**, (London : St. Martin's Press, 1968)

Lester, R., **Theravada Buddhism in Southeast Asia**, (Ann Arbor: University of Michigan, 1973)

Namsrichai and Vichit-Vadakan, "The American Values and Research on Thailand", in Naher, **Modern Thai Politics**, (Cambridge: Schenkman Publishing Company, 1976)

Phillips, H., "Some Premises of American Scholarship on Thailand", 1973, in Naher, 1976

Sastri, K.A.N., **History of Sri Vijaya**, (Madras: University of Madras Press, 1949)

Seidenfaden, Erik, **The Thai Peoples**, Book I., (Bangkok: The Siam Society, 1958)

Smith, H., **Historical and Cultural Dictionary of Thailand** (Metuchen, N.J.: The Scarecrow Press, INC., 1976)

Tambiah, S.J., **World Conqueror and World Renouncer**, (Cambridge: Cambridge University Press, 1976)

Walters, **The Fall of Srivijaya**, (Ithaca: Cornell University Press, 1970)

Wenk, K., **The Restoration of Thailand Under Rama I, 1782-1809** (Tucson: University of Arizona Press, 1968)

Walters, O.W., **Early Indonesian Commerce**, (Ithaca: Cornell University Press, 1967)

ADDITIONAL BIBLIOGRAPHY

Birch, A.H., "Minority Nationalist Movement...", in **World Politics**, XXX, 2, April 1978.

Fanon, Frantz, **The Wretched of the Earth** (New York: Grove Press., 1968)

Keyes, C.F., **Isan: Regionalism in Northeastern Thailand**, Data Paper 65, Southeast Asia Program, Cornell, March, 1967

Kulke, H., **The Devaraja Cult**, Mabbett, I.W., Trans., Data Paper 108, Southeast Asia Program, Cornell, 1978

Satyawatana, Cholthira, **Chod Mal Chak Wana Tueng Nakom** (Letter from the Forest to the City), n.d., n.p.

Shklar, J., "Subversive Genealogies", in Geertz, ed., **Myth Symbol and Culture** (New York: Norton and Co., 1971)

Teeuw and Wyatt, **Wikayat Patani: The Story of Patani** (The Hague: Martinus Nijhoff, 2 vols., 1970)

Turton, A., Fast, J., and Caldwell, M., **Thailand: Roots of Conflict** (Nottingham: Spokesman, 1978)

Vickery, M., "Thai Regional Elites and the Reforms of King Chulalongkorn", in **Journal of Asian Studies**, XXIX, 4, 1970

Wheatley, P., **The Golden Khersonese** (Kuala Lumpur: University of Malaya Press, 1961)

Wyatt, D., "Family Politics in Nineteenth Century Thailand" in **Journal of Southeast Asian History**, IX, 2, September

1968

The Bangkok Post, March 18, 1979

Bernatzik, K.K., "The Colonization of Primitive Peoples.....", in **Journal of Siam Society**, 1939, Vol. 31, Pt. 1.

Coedès, G., "Traibhumikatha Buddhist Cosmology and Treatise on Ethics.", **East and West**, vol. VII, no. 4, 1957

Haemindra, N., "The Problem of the Thai-Muslims in Southern Thailand". In **J. of S.E.A. Studies**, 7 : 2, Sept., 1976

Hogan, D., "Men of the Sea": in **Journal of Siam Society**, 1972, Vol. 60, Pt. 2.

Horowitz, D., "Cultural Movements and Ethnic Change" in the Annals of the AAPSS, **Ethnic Conflict in the World Today**, September 1977.

Inprecor, May 12, 1977, in Turton, Fast and Caldwell, **Roots of Conflict** (Nottingham: Spokesman, 1978).

Jones, A., "The Orang Asli : An Outline of Their Progress In Modern Malaysia", in **J. of S.E.A. History**, Vo. IX, No. 2, September, 1968

Journal of Contemporary Asia, Vol. 7/2

Journal of Muslim World League, No. 11, Sept. 1978, No. 9, July, 1978

Matchon, January 26, 1979

Militant Unity, March, 1978